

Remiss om vägvalsfrågor

Avdelning: SV Halland

Vårt uppdrag i samhället och med individen

1. Ska SV:s odelade fokus ligga på folkbildning som skapas *tillsammans med deltagaren* och föreningslivet eller ska SV i högre utsträckning prioritera verksamhet där innehållet redan är skapat *för deltagaren*, i tydligare samklang med det offentliga och kopplat till samhällsutmaningar?

Som en viktig del av civilsamhället och den liberala demokratin så behöver SV kunna vara motorn att tillsammans med deltagare, ledare och föreningslivet kunna skapa attraktiva mötesplatser utifrån deras önskemål och behov.

Det fråntar samtidigt inte SV sin roll och ansvar som samhällsaktör att utifrån det som sker i omvärlden vara en katalysator och möjliggörare med hänsyn till den samhällsutveckling som sker.

SV behöver kunna göra bägge dessa uppdrag.

2. Borde SV upphöra med någon verksamhet som på ett lika bra sätt kan drivas av annan del i civilsamhället, privata företag eller där vårt anordnarskap idag generellt sett är lägre?

Vårt anordnarskap hos varje enskild individ är generellt lägre i samarbete med föreningar, inklusive våra egna samverkande- och grundorganisationer i jämförelse med kursverksamheten.

Om vi i stället flyttar fokus till det anordnarskap som sker mellan SV och berörd förening så ökar graden av anordnarskap avsevärt. Anordnarskap mätt på organisationsbasis bör prioriteras för att stärka betydelsen av vår roll i civilsamhällets utveckling och som även ger en rättvisare bild av det som sker.

Det är inte vår uppfattning att privata aktörer kan bedriva den generella folkbildning, inte heller att delar av den bör överlåtas till andra aktörer i civilsamhället. Det är studieförbundens unika verksamhetsmix med förgreningar i civilsamhällets föreningar och vår folkbildningspedagogik som gör oss mest lämpade.

3. Borde SV starta upp någon verksamhet som på ett lika bra eller bättre sätt kan drivas av SV men som idag drivs av annan del av civilsamhället eller privata företag?

I många delar av Sverige så har SV framgångsrikt startat olika typer av verksamhet via upphandling, IOP eller anbud. Förutsättningarna har varit detsamma för SV som för företag eller kommuner. SV har en infrastruktur som gör dem till en bra plattform som genomförare av vissa samhällsviktiga funktioner inom bland annat välfärden men även andra områden.

De riktade insatserna mot asylsökande var en framgång för såväl stat som studieförbunden. Efterföljande SFI och STOM är bra exempel på verksamhet där SV förtjänstfullt fortsatt bör verka. Det är synd att SV inte har ett nationellt

starkt bolag (tex Humanus) som alltid kan vara leverantör av AFs anbud. Som det är nu så är vi flera SV avdelningar som är underleverantör till olika företag eller organisationer. Allt detta skulle kunna stannat inom SV familjen och det hade varit väldigt enkelt för avdelningar att hoppa på anbud lokalt. Här måste SV bli bättre!

Inom kultursektorn finns verksamhet som SV skulle kunna driva som idag drivs av företag eller kommuner. Det kan vara kultur- eller musikhus, dansstudios eller teatrar. SV bör dock visa försiktighet att med skattepengar skapa en orättvis konkurrensbild inom de områden man tar sig an.

4. SV finns till för den enskilda individen. Ska SV framöver lägga mest kraft på att nå enskilda individer genom att vara medskapande med det lokala föreningslivet eller genom att vända sig direkt till enskilda individer?

Som redan nämnts i fråga 1 så finns det inget motsattsförhållande mellan den enskilde individen eller den redan organiserade enskilda individen. SV bör inte välja endast en av dessa utan arbeta för deras bästa sett ur dennes perspektiv.

Det ska aldrig vara knutet till ett medlemskap i annan organisation för att kunna ta del av SV som bildningsaktör.

SV ska finnas för de organisationer vi samarbetar med och deras medlemmar. På så sätt skapar vi förutsättningar för ett starkt och framåtriktat civilsamhälle.

Vi ska samtidigt vara en aktör som följer samhällsutvecklingen och som skapar en meningsfull och utvecklande fritid för människor på den plats där de bor.

SV skapar en livsplats för människor.

5. Borde samarbete och samverkan mellan studieförbunden öka eller är konkurrensen mellan studieförbunden viktig för att verksamheten ska utvecklas?

Samarbetet mellan studieförbunden är i många avseenden avgörande för framgång. Det syns främst i insatser så som större kulturevent i olika kommuner och det politiska påverkansarbetet.

Konkurrensen är på det stora hela gynnsam då det gör oss proaktiva i vårt arbete att nå många människor med kvalitativ folkbildning.

Ett exempel på när konkurrensen var ett hinder bör nämnas uppstarten av asylarbetet med de extra anslagen 2015. Utan samordning och kontroll så "sprang" alla studieförbund för snabbt åt det håll pengarna fanns. En lärdom till eventuella framtida riktade anslag.

Vår målgrupp

1. Ska vi främst prioritera att arbeta uppsökande för att nå dem vi tror har ett bildningsbehov och som kanske finns längre ifrån vår verksamhet eller ska vi arbeta mottagande med dem som kommer till oss och redan vet att de vill delta i vår verksamhet?

Det vore en svaghet hos SV om vi måste prioritera bort möjligheten att utveckla verksamhet med de som redan är hos oss för att kunna arbeta uppsökande mot

grupper och människor som ännu inte upptäckt möjligheterna med folkbildningen.

Det är även en omöjlighet att alltid vara något för alla med risken att man inte blir något för någon. Uppsökande verksamhet som ska vara en naturlig del av vårt arbetssätt måste differentieras i tid, innehåll och målgrupp. Vi kan vissa år/delar av år fokusera på verksamhet för småbarnsföräldrar för att nästa period koncentrera oss på ungdomar, äldre eller annan av oss prioriterad grupp. Vi kan inte bygga en organisation som tex i decennier ska fokusera att attrahera endast en viss målgrupp, organisation eller verksamhet.

Ett problem vi upplever är att det SV kallar "Allmänmarknaden" men som i vardagligt tal går under benämning kurser/kvällskurser inte hanteras som en viktig del inom vår verksamhet. Det fria öppna utbudet framhålls aldrig eller sällan och är kraftigt eftersatt som utvecklingsområde. Som enskild individ ska du ha samma möjligheter att ta del av folkbildningen som om du är föreningsansluten.

2. Borde SV satsa på att nå fler unga och minska vår målgrupps genomsnittliga ålder eller borde vi känna oss trygga i att vår målgrupp generellt sett fortsatt kommer att finnas bland de äldre?

Som redan nämnts i svaret ovan bör vi kontinuerligt förnygra vår verksamhet. Det kan innebära att jobba med en mix av ålderskategorier under en längre tid eller att under perioder arbeta mot vissa åldersgrupper. Att på sikt arbeta för att bli en organisation som i första hand attraherar unga människor behöver inte vara ett självändamål. Samtidigt bör folkbildningen ha aktuell verksamhet, lokaler och kompetent personal som arbetar med den målgruppen. Motsatsförhållandet är inte relevant.

3. Är det viktigt att verksamheten tillsammans med våra samarbets-, medlems och grundorganisationer ökar i jämförelse med hur det är idag?

Som en katalysator till engagemang så behöver SV vara attraktiv för våra organisationer. Det gör att vi är delaktiga i att bygga ett starkt civilsamhälle med organisationer som har bra plattformar för möten och bildning. Det behöver nödvändigtvis inte innebära att vi tillsammans gör fler studietimmar men att vi på ett mer strukturerat sätt arbetar för det individuella engagemanget och utvecklingen av föreningen/GO

4. Är det någon målgrupp som är särskilt viktig för SV där vi ser att vi kan göra en stor insats och som vi därför borde prioritera framför andra?

Nej inte på ett sådant sätt att vi framöver blir en organisation som attraherar en eller endast ett fåtal grupper. På kort sikt måste vi våga pendla vårt engagemang och våra insatser mellan målgrupper, åldersgrupper och verksamheter. Detta måste ske utifrån demografi som finns på orten vi verkar och i samspel med de utmaningar samhället för gällande tillfället har.

Utformningen av vår verksamhet och vårt erbjudande

1. Borde SV:s vision, verksamhetsidé och värdegrund bli ännu tydligare i all vår verksamhet, också inom till exempel allmänmarknad och populärmusik?

Vi är stolta över vision, värdegrund och verksamhetsidé och dessa ska genomsyra all vår verksamhet.

2. Finns det vissa områden eller viss verksamhet som borde tillhöra grundutbudet i hela landet och därmed lyftas fram i alla avdelningar? I så fall vilken/vilka?

För den enskilde individen så kommer ett utökat digitalt utbud att möjliggöra deltagande oavsett fysisk placering och på så sätt utöka något som vi skulle kunna kalla grundutbud gällande kursverksamhet. Det digitala utbudet kommer att behöva formas som ett gemensamt grundutbud inom en snar framtid.

Ett grundutbud bör tas fram på nationell basis (behöver dock ej vara SV förbundet, utan kan vara utsedda personer med rätt kunskap och kompetens som tar fram det.) Det kan gälla grundutbud till våra samverkande, grund, och medlemsorganisationer som vi tycker bör kunna kräva en viss form av grundutbud.

3. Ska SV satsa på att utveckla distansverksamheten eller konstatera att folkbildningens forum är det fysiska mötet?

Svar se ovan.

4. Ska SV öppna upp för asynkron, icke samtidig, folkbildning eller finns folkbildningens essens i det samtidiga mötet?

Vi bedömer att det i nuläget inte finns anledning att utveckla enbart asynkron verksamhet. Däremot så kan en del av både den fysiska och digitala verksamheten vara asynkron. Vi har idag musiklåtar som skrivs asynkront och når enorm framgång. Danser skapas och tränas in asynkront. Inläring av textspråk sker asynkront där delar av verksamheten är fysisk.

Den asynkrona verksamheten finns i en viss grad redan idag och genomförs som icke bidragsberättigad verksamhet. Frågan är inte om vi ska öppna upp den formen för det har vi redan gjort. Frågan skulle kunna ställas om vi ska arbeta för att få den delen av verksamheten bidragsberättigad

5. Finns det anledning att utmana studiecirkeln som pedagogisk form?

Studiecirkeln som en allmän pedagogisk form kommer inte att behöva utmanas eftersom den inte har några ramar som skulle kunna begränsa den.

Studiecirkeln i vår kontext som en pedagogisk form som ger ett ekonomiskt bidrag kan behöva utmanas. Eftersom den pedagogiska formen normalt anpassas in i rådande regelverk så kan det innebära att vi inte låter den vara helt fri och frivillig som grundtanken är, eller att vi använder den då annan form skulle kunna vara bättre.

En studiecirkel har inga åldersgränser, en studiecirkel har inga fastställda arbetsplaner, en studiecirkel har inte alltid reflektionstid eller närvaroplikt någon av de tre första gångerna. En bidragsberättigad studiecirkel har däremot det.

Den bidragsberättigade studiecirkeln kan behöva förändras så att den passar in i flera sätt att träffas och lära. Den måste samtidigt kunna kvalitetssäkras ur ett skatteekonomiskt perspektiv.

6. Borde SV arbeta mer aktivt med att blanda grupper med människor från olika bakgrunder och från olika delar av samhället?

SV som bildningsorganisation bör aktivt skapa mötesplatser där människor med olika bakgrund träffas. Det sker redan idag inom dans och musik främst för unga. Där samlas man med sitt intresse och ämne som utgångspunkt. Denna målgrupp är rätt lätt att nå och är också en framgångsfaktor för oss.

En stor utmaning är att nå människor med olika bakgrund och olika intresseområden. Det är intresset eller engagemanget för något som gör att människor vill träffas. Vi behöver mera noggrant se över där det finns homogena kulturella grupper med samma intressen men som träffas ovetandes av varandra.

I dessa frågor så kan SV även vara en möjliggörare för föreningar från olika kulturer att ses.

Vår interna organisation och hur vi samarbetar

1. Borde avdelningarnas autonomi och självbestämmande stärkas alternativt hållas på samma nivå som idag eller borde SV sträva efter en större enhetlighet och ett mer likartat erbjudande i hela landet?

Det är svårt o veta om frågan gäller autonomi när det gäller erbjudande av verksamhet för där finns idag inga alternativ eftersom allt i stort sett skapas lokalt eller regionalt. Som tidigare beskrivs så kan ett större smörgåsbord för våra föreningar av verksamhetsutbud vara att föredra. Dessa kan tas fram nationellt (men behöver ej vara av förbundet utan kan vara av utsedda personer inom organisationen) samt ett "Humanus" som kan stå som leverantör av anbud där avdelningar kan vara underleverantörer.

Om vi fokuserar på den generella autonomin. Dvs möjligheten att själva bestämma HUR vi gör för att nå gemensamt uppställda mål inom verksamhet, kvalitet och kvantitet samt möjligheten att göra lokala satsningar utifrån behov och gällande ekonomi då bör autonomin vara likartad som idag.

Anledningen är att de flesta avdelningar under flera år har skapat en organisation som ska kunna uppnå SVs gemensamt uppsatta mål. Regionens och kommunernas visioner och mål samt leva upp till statens syften utifrån den personalgrupp man har. Styrelsen är tillsatt med en regional spridning och kunskaper inom områden som anses aktuella för folkbildningen i länet/regionen/avdelningen. Organisationen är på många punkter anpassad för att kunna bedriva folkbildning lokalt utifrån lokala förutsättningar. Det är där vi tycker att den ska genomföras.

Det finns områden där de beslutade gemensamma riktlinjerna bör kunna stramas åt och följas upp. Det kan gälla användandet av den grafiska profilen och uppnådda mål inom kvalitetsarbetet.

För att hitta en balans i organisationen så tror vi att det är viktigt att avdelningarnas storlek (som kan mätas i: geografiskt område, ekonomiskt, studietimmar, anställda, kommuner, befolkning, unika deltagare eller andra parametrar) har flera beröringspunkter som är snarlika men absolut inte desamma.

En annan viktig faktor är att storleken på avdelningarna inte blir i den omfattningen att stora OH kostnader uppstår i form av många chefer/arbetsledare, egna HR enheter, flera lokala ekonomer/controllers, inköpsansvarig, lokalansvarig mm.

Idag håller många avdelningar en storlek som är driftsäker och ekonomiskt "slimmad" vilket är en styrka för den lokal utvecklingen. Det är på inget vis viktigt att varje avdelning har en specifik administrativ kompetens utan den kan samordnas mellan avdelningar i tex "Kluster". Detsamma gäller kunskap inom verksamhetsområden.

Det är även viktigt att SV förbundet inte växer och blir så stora i kostymen att arbetet där blir ett självändamål

Samtidigt sitter vi och uppfinnar hjulet allihop - studiematerial, visst grundutbud, vissa utbildningar och annat borde kunna tas fram gemensamt. Ansökningar, projekt, uppdrag. Hur vi lyckas med denna ekvation, att lyfta det bästa – nationellt, regionalt och lokalt

2. Ska grund- och medlemsorganisationer ha större eller mindre möjlighet till påverkan i SV?

Det har idag en möjlighet att starkt påverka den lokal verksamheten genom ombuden på stämman. En möjlighet som inte behöver stärkas. Ombuden på förbundsstämmorna fördelas utifrån antalet unika personer som en avdelning når. Ett sätt som vi tycker är rättvist och bra.

3. Borde de som leder eller arbetar i SV i högre utsträckning representera de målgrupper vi vill finnas till för än vad som idag är fallet?

Det är viktigt att SVs struktur kan återspeglas i våra målgrupper men även samhället i stort. Så som vi tidigare beskrivit så ändras förhoppningsvis de olika målgrupperna över tid. Lagarna inom den svenska arbetsrätten ger oss små möjligheter att på kort sikt förändra sammansättningen av personalen men bör se det på ett längre perspektiv. Detsamma gäller för förtroendevalda men där ges större möjlighet att på kort sikt göra förändringar om avdelningen gör den bedömningen.

Vår finansiering

1. Borde SV i större utsträckning ha marknadsmässiga priser, och därmed öka intäkterna, för erbjudanden till privatpersoner, föreningar och organisationer?

Folkbildningen får anslag från stat, region och kommun för att upprätthålla infrastrukturen för mötesplatser. Den ska i så stor utsträckning som möjligt vara tillgänglig för alla och kostnaderna ska vara rimliga. Det vore inte rimligt att ta marknadsmässiga priser på allting och samtidigt kräva anslagen. De egna avgifterna som deltagare och föreningar behöver betala är för att kunna täcka skillnaden i den kostnad som uppstår i förhållande till de anslag som erhålls.

Statsbidragsvillkoren bör vara utformade så att de är ett stöd i att uppnå de mål som staten sätter med folkbildningen. Genom att vi anpassar vår verksamhet utifrån statens bidragsvillkor så ger de oss samtidigt större möjligheter att uppnå målen. Om SV väljer att bedriva verksamhet som inte är i linje med villkoren så är det även rimligt att tro att de inte heller är i linje med statens syfte med folkbildningen. Det kan då finnas anledning att SV ser över den folkbildning vi bedriver.

Som alternativ finansiering har vi tidigare i frågan gällande "vårt uppdrag i samhället" skrivit att det är viktigt att vi finns inom de områden som Arbetsförmedlingen handlar upp så som SFI och KROM. Vi bedömer även att ett kontinuerligt flöde av projekt som går i linje med folkbildningen är bra.

Övriga medskick

Vad tycker ni, utöver de svar ni givit på remissfrågorna, är viktigt att ta hänsyn till i arbetet med att formulera förslag till förflyttningar och beslut inför förbundsstämman?

Svar: